

OLWEUS PATYČIŲ PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS VILNIAUS VLADISLAVO SIROKOMLĖS GIMNAZIJOJE

2018 m. balandžio mėnesį mūsų gimnazija teikė paraišką Olweus programos VI-ojo diegimo etapui. Kartu su 64-iomis atrinktomis mokyklomis buvome pakviesti dalyvauti minėtoje programoje.

Olweus programa yra sukurta Norvegijoje. Jos autorius – prof. Dan Olweus, daugiau kaip 30 metų nagrinėjantis patyčių ir smurto temas. Programa sėkmingai taikoma daugelyje pasaulio šalyse. Tai viena iš efektyviausių smurto prevencijos programų pasaulyje. Jos įgyvendinimo rezultatai rodo, kad ženkliai sumažėjo patyčios tarp bendraamžių mokykloje (30-70%), taip pat pagerėjo santykiai ne tik tarp bendraamžių, bet ir tarp mokinių ir mokytojų. Šioje programoje dalyvavę mokytojai ir mokiniai įgijo didesnę socialinę kompetenciją, reikšmingai sumažėjo asocialių poelgių (vandalizmo, muštynių, vagysčių, pamokų praleidinėjimo).

Olweus Patyčių ir smurto prevencijos programos įgyvendinimo principai:

- patyčių stabdymas – suaugusiojo atsakomybė ir pareiga;
- mokytojai itin daug šilumos ir dėmesio skiria mokiniams, įsitraukia į jų veiklas;
- mokykloje yra susitarta dėl teisingų ir tvirtų ribų nepriimtinais elgesiais, ir kai jos pažeidžiamos, metodiškai naudojamos neagresyvios baismės.

Įgyvendindama programą Olweus, mūsų gimnazija sieks pertvarkyti mokyklos aplinką taip, kad mažėtų patyčių atvejų bei galimybės patyčioms atsirasti, mažėtų aukų kančios ir gerėtų mokinių tarpusavio santykiai. Patyčių prevencijos programa Olweus yra įgyvendinama trimis lygmenimis: mokykla, klasė, mokinys. Ji tęsis 18 mėnesių.

Programos esmė – išmokyti visą mokyklos personalą pastebėti, atpažinti patyčias ir tinkamai į jas reaguoti. Mokykloje programą Olweus padeda įgyvendinti iš Specialios pedagogikos ir psichologijos centro paskirtas instruktorius.

Patyčių prevencijos programos Olweus įgyvendinimo metu visas mokyklos personalas yra suskirstytas į grupes, susitikimai-užsiėmimai vyksta kas dvi savaites nuo lapkričio mėnesio.

Nuo sausio mėnesio prasidės klasės valandėlės patyčių, draugystės ir bendravimo temomis.

Programos įgyvendinimo laikotarpis 18 mėn. Siekiant išsiaiškinti patyčių situaciją gimnazijoje, kiekvienais mokslo metais lapkričio–gruodžio mėnesiais vyksta 3–8 klasių ir I-II gimnazinių klasių mokinių apklausa pagal mokslininkų parengtą Olweus programos klausimyną. Programos įgyvendinimo rezultatai mūsų gimnazijoje akivaizdūs: nuo 2018 metų stebimas patyčių patyrimo sumažėjimas 34 proc.

Mokiniams nuolatos skelbiama pagrindinė Olweus patyčių prevencijos programos žinia – mūsų gimnazijoje nesityčiojama.

Šiam tikslui pasiekti skirtos keturios prieš patyčias nukreiptos taisyklės:

- 1 taisyklė – Mes nesityčiosime iš kitų;
- 2 taisyklė – Mes stengsimės padėti tiems, iš kurių tyčiojasi kiti;
- 3 taisyklė – Mes stengsimės bendrauti su tais, kurie yra atstumti;
- 4 taisyklė – Jei sužinosime, kad iš ko nors tyčiojama, mes apie tai pranešime suaugusiems mokykloje arba namuose.

OLWEUS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO SISTEMA (OPKUS)

Nuo 2020 metų gimnazijoje vykdoma Olweus programos kokybės užtikrinimo sistema (OPKUS), kurios tikslas – išlaikyti Olweus patyčių prevencijos programos nuostatas ir užtikrinti programoje taikomų priemonių tęstinumą.

Gimnazijoje taikomos OPKUS priemonės reiškia sistemingą ir ilgalaikį požiūrį į patyčių prevenciją ir atitinka Olweus programos kokybės reikalavimus bei pačios gimnazijos tikslus ir siekius. Sistemingai vykdoma programa duoda akivaizdžią naudą gimnazijai. Tam pačiam tikslui susitelkusi visa gimnazijos bendruomenė. Laikomasi aiškios, tvirtos pozicijos patyčių klausimu. Į patyčias yra reaguojama nedelsiant. OPKUS integruota į visas įprastines gimnazijos veiklas. Sėkmingai integravus OPKUS į bendrą gimnazijos veiklą, ji ne tik tampa veiksminga patyčių prevencijos priemone, bet ir prisideda prie teigiamo gimnazijos įvaizdžio kūrimo bendruomenėje.

2022 m. birželį vyko Olweus programos išorinis auditas, kurio tikslas – nustatyti, ar gimnazijoje vykdomos veiklos ir gauti rezultatai atitinka reikalavimus, keliamus sertifikuotai Olweus programos mokyklai. 2022 m. birželio mėn. gimnazijai buvo suteiktas OLWEUS mokyklos vardas.

Visa gimnazijos bendruomenė sistemingai vykdo programą - aktyviai veikia sudarytos Mokymosi ir Supervizijų grupės (MSG). Penkis kartus per mokslo metus grupėse vyksta pusantros valandos susirinkimai, kurių metu sprendžiamos aktualios gimnazijos patyčių problemos, teikiami konstruktyvūs pasiūlymai patyčių prevencijos klausimais, koreguojama programos įgyvendinimo eiga. Klasės vadovai organizuoja dvi klases valandėles per mėnesį, kurių metu aptariamos aktualios temos - sėkmingo bendravimo būdai, psichologinės, fizinės ir elektroninės patyčios, lyderystė, asmeninės savybės, emocijų atpažinimas ir valdymas, tolerancija, pagarba ir kt. Siekiant užtikrinti tvarką ir saugumą yra sudarytas budėjimo grafikas. Tėveliai skatinami reaguoti į patyčias ir apie pasitaikančius atvejus pranešti gimnazijai.

Visi bendruomenės nariai atsakingi, kad mokiniai nebūtų skriaudžiami, jaustųsi saugūs ir vyrautų draugiška, sveika psichologinė atmosfera. Tai padeda gimnazijoje kurti saugią ir draugišką atmosferą.

VILNIAUS VLADISLAVO SIROKOMLĖS GIMNAZIJOS

OLWEUS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO SISTEMOS (OPKUS) PLANAS 2021-2022 MOKSLO METAMS

Vilniaus Vladislavo Sirokoplės gimnazija yra Vilniaus miesto savivaldybės biudžetinė įstaiga dirbanti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, Vladislavo Sirokoplės gimnazijos nuostatais, strateginiu ir metiniu veiklos planu, vidaus darbo tvarkos taisyklėmis. Gimnazija veiklą pradėjo kaip Vilniaus 16-oji septynmetė mokykla lenkų ir rusų dėstoma kalba. 1954 metais reorganizuota į Vilniaus 19-ąją vidurinę mokyklą, lenkų dėstoma kalba. 1989 metais mokyklai suteiktas Vladislavo Sirokoplės vardas. 2017 metais Vilniaus miesto savivaldybės tarybos nutarimu mokykla tapo gimnazija, taikančia Humanistinės kultūros ugdymo meninę veiklą sampratos elementus.

Šiais mokslo metais gimnazijoje mokosi 736 mokiniai (34 klasių komplektai). Gimnazijoje dirba 82 pedagogai (3 mokytojai ekspertai, 28 mokytojai metodininkai, 41 vyresnieji mokytojai, 6 mokytojai), 4 būrelių vadovai, specialistai: specialusis pedagogas, dirba 2 psichologai, 0,5 etato skiriama socialinio pedagogo ir 4,25 etato - mokytojo padėjėjo darbui. 12 mokytojų dirba visos dienos mokykloje. Dirba 4 administracijos nariai. Gimnazijoje sudarytos sąlygos moksleivių neformaliajam ugdymui. Veikia įvairaus profilio būreliai, organizuojama daug įvairiausių renginių.

Gimnazija teikia didelę dėmesį bendruomenės narių saugumui, gimnazijoje užtikrinama tvarka ir drausmė. Ugdomas pasitikėjimas savimi, dorumas, orumas, pagalba bendruomenės nariams.

Gimnazijos tikslas:

Užtikrinti Olweus patyčių programos kokybės užtikrinimo sistemos (OPKUS) programos reikalavimų įgyvendinimą gimnazijoje sukuriant saugią aplinką kiekvienam bendruomenės nariui ir maksimaliai sumažinant patyčių mastą įvairiose erdvėse.

Gimnazijos uždaviniai:

1. Laikytis OPKUS standarto reikalavimų.
2. Organizuoti tyrimą, išanalizuoti jo rezultatus.
3. Užtikrinti mokinių saugumą, vykdant priežiūrą klasėse, koridoriuose, laiptinėse bei pertraukų metu stiprinti mokytojų budėjimą.
4. Skatinti progimnazijos darbuotojus aktyviau fiksuoti pastebėtas patyčias registracijos žurnale, aptarti pastebėtas situacijas MSG susitikimuose.

5. Klasės valandėlių ir individualių pokalbių metu aiškinti mokiniams patyčių ir konflikto sampratas, mokyti juos bendrauti ir bendradarbiauti, konstruktyviau spręsti konfliktus.
6. Gimnazijoje kurti estetišką ir patogią mokymosi bei poilsio aplinką.

OPKUS (Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos) planas 2021-2022 m. m.

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Data	Dokumentas	Atsakingas asmuo
1.	Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos (OPKUS) plano rengimas, jo aptarimas MSG, tvirtinimas ir suderinimas su OPKUS instruktoriumi.	2021 m. rugsėjis	Direktoriaus įsakymu patvirtintas planas.	Direktorius
2.	Penki MSG susirinkimai.	2021 m. rugsėjis, 2021 m. lapkritis, 2022 m. vasaris, 2022 m. balandis, 2022 m. birželis	R1	MSG grupių vadovai
3.	Mokymai naujiems darbuotojams.	Mokslo metų eigoje	R3	Koordinatorius
4.	Naujai atvykusių mokinių supažindinimas su Olweus keturiomis taisyklėmis.	Mokslo metų pradžioje ar atvykus naujiems mokiniams	R2	Klasių vadovai
5.	Anketinė mokinių apklausa, Olweus klausimynas.	2021 m. lapkričio mėn.	C1	Koordinatorius, klasių vadovai,

				informacinių technologijų mokytojai
6.	Tolerancijos dienos minėjimas.	2021 m. lapkričio 16 d.	Tamo dienynas	Klasių vadovai, švietimo pagalbos specialistai
7.	Apklauso rezultatų analizė su koordinacinio komiteto nariais ir MSG vadovais.	2022 m. vasario mėn.	OP koordinacinio susitikimo protokolas	Koordinatorius
8.	Apklauso rezultatų pristatymas mokytojams, tėvams ir mokiniams.	2022 m. vasario mėn.	C2	MSG vadovai, Klasių vadovai
9.	Keturių patyčių prevencijos taisyklių aktyvus taikymas.	Nuolat	Atvejai fiksuojami patyčių registracijos žurnale	Visi darbuotojai
10.	Klasių valandėlių organizavimas mokinių bendravimo, tolerancijos ir bendradarbiavimo ugdymo tarpusavio santykių tarp mokinių gerinimo temomis.	2 kartus per mėnesį	C2, Tamo dienynas	Klasių vadovai
11.	Pagal poreikį klasės (mokinio) taisyklių, apibrėžiančių pageidautiną draugišką ir nepageidautiną elgesį sukūrimas arba saugumo plano su mokiniu (-iais) sudarymas.	Mokslo metų eigoje		Klasių vadovai
12.	Bendruomeniškumą ir draugystę skatinančių renginių, susitikimų su specialistais, policijos atstovais, kurie profesionaliai papasakotų apie patyčias, savijautą smurto metu, lavinant mokinių emocinį intelektą, organizavimas.	Mokslo metų eigoje	Tamo dienynas	Klasių vadovai, švietimo pagalbos specialistai
13.	„Patyčių dėžutės“ funkcionavimo principų mokiniams ir jų tėvams priminimas bei šios priemonės privalumų pabrėžimas.	2022 m. kovo-balandžio mėn.	Tamo dienynas	Klasių vadovai, švietimo pagalbos specialistai
14.	Pedagogų žodinės apklauso/anketavimo raštu patyčių tema (ką klasių vadovai, mokytojai bei	2022 m. kovo-balandžio mėn.	Tamo dienynas	Direktoriaus pavaduotojai ugdymui

	specialistai padarė mažinant patyčias gimnazijoje) organizavimas.			
15.	Klasės valandėlių turinio ir skaičiaus – įrašų „Klasių veiklos“ Tamo dienyne kontrolė.	Nuolat	Tamo dienynas	Direktoriaus pavaduotojai ugdymui
16.	Judrių pertraukų gryname ore mokiniams organizavimas.	2022 m. kovo-birželio mėn.	Direktoriaus įsakymas	Direktoriaus pavaduotojai ugdymui
17.	Budėjimo mokykloje grafiko sudarymas ir koregavimas.	2021 m. rugpjūčio mėn., 2022 m. kovo mėn.	Direktoriaus įsakymas	Direktoriaus pavaduotojai ugdymui
18.	Priemonių plano, skirto 5-6 klasių mokiniams patyčių mažinimui, parengimas bei plano vykdymo kontrolė.	2022 m. kovo mėn.	Direktoriaus įsakymas	SPPIVT aprašo įgyvendinimo darbo grupė
19.	Individualūs pokalbiai su mokiniais patyčių prevencijos klausimais.	Mokslo metų eigoje	Atvejai fiksuojami patyčių registracijos žurnale	Klasės vadovai, švietimo pagalbos specialistai
20.	Nukrypimų fiksavimas ir trūkumų pašalinimas.	Užfiksavus nukrypimą	A1 A1/A2	Koordinatorius Direktorius

KROKI PREWENCYJNE PRZECIWKO PRZEMOCY

1

Powstrzymanie przemocy + pisemne objaśnienie ucznia + wpis w dzienniku rejestracji o przemocy + wypełnienie formy z powiadomieniem o przemocy + obserwacja

2

Powstrzymanie przemocy + krótka pogadanka korekcyjna (w obecności wychowawcy, pedagoga, psychologa, nauczyciela lub pracownika szkoły – świadka przemocy) + wypełnienie formy z powiadomieniem o przemocy + obserwacja

3

Pogadanka korekcyjna po okresie obserwacji

4

Pogadanka korekcyjna w obecności rodziców + nagana + wypełnienie formy z powiadomieniem o przemocy + obserwacja

5

Rozważanie zachowania się ucznia podczas posiedzenia Komisji do Spraw Dziecka - po zebraniu 4 form z powiadomieniem o stosowaniu przemocy

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ

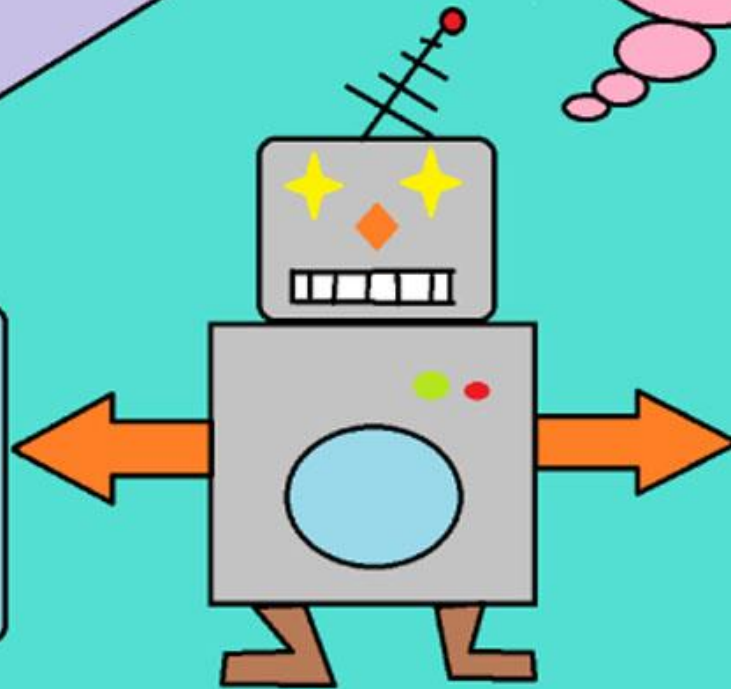

Gdy zauważymy, że ktoś jest nękany,
informujemy dorosłych
w szkole lub w domu.

Staramy się obcować z uczniami
odtrąconymi przez innych.

Staramy się pomagać
uczniom, którzy
stają się ofiarami
przemocy.

Nie znęcamy się
nad innymi.

© V.L.&D.L.

Gimnazjum im. Władysława Syrokomli